

Üniversite : İstanbul Kültür Üniversitesi
Enstitüsü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Programı : Türk Dili ve Edebiyatı
Tez Danışmanı : Prof. Dr. Vahit Türk
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Ocak 2025

ÖZET

İKÂZÜ'L-GÂFİLİN (Çeviriyazı Metin-Sözlük)

Elif Aydın Vatansever

Bu tez Türk toplumunun İslamiyet'i kabul süreci çerçevesinde dini ve toplumsal düzeni açıklığa kavuşturmak amacıyla kaleme alınmış tasavvufî ve dinî bir eserin incelenmesiyle şekillenmiştir. Ölümünden sonra ne olacağı meselesi tüm toplumlar için önemli bir merak konusu olmuştur. Müslümanlar açısından ise ölümün ardından dirilişi ve ahiret hayatını kapsayan bir inanç mevcuttur. Kıyamet, kıyamet sonrası yaşanacaklar, cennet ve cehennem gibi kavramlar ile inananların bu sürece yönelik yapması gereken hazırlıkları ve yaşam şeklini uyarıcı bir üslupla ele alan *İkâzü'l-Gâfilîn*, bu bağlamda önemli bir dinî eserdir.

Çalışmamızın amacı ölüm ve sonrası hayat ile ilgili bilgileri aktararak yazılan eserin etkisi ve alanını belirlemektir. Aynı zamanda çeviriyazı alfabesiyle aktarılan metin kimi yerlerde 18. yüzyıl Osmanlı Türkçesinin geçiş dönemi özelliklerini de göstermektedir.

Süleymaniye Kütüphanesi'nde Yazma Bağışlar Koleksiyonu'nda 04417 numarasıyla kayıtlı bulunan *İkâzü'l-Gâfilîn* adlı eserin, çeviriyazı alfabesiyle aktarılması ve metinde geçen, kullanımı azalmış kelimelerden hareketle metnin bağlamına uygun bir sözlük oluşturulması çalışmanın anlaşılabilirliğini artırmayı hedeflemiştir.

Sonuç bölümünde ise eserle ilgili çıkarımlar yapılmış ve çalışmamız nihayete erdirilmiştir.

Anahtar sözcükler: İkâzü'l-Gâfilîn, ölüm, kıyamet, ahiret, cennet, cehennem

University: İstanbul Kultur University

Institute: Institute of Graduate Studies

Department: Turkish Language and Literature

Programme: Turkish Language and Literature

Supervisor: Prof. Dr. Vahit Türk

Degree Awarded and Date: MA– January 2025

ABSTRACT

İKÂZÜ'L-ĞÂFİLÎN (Transcription Text-Dictionary)

Elif Aydın Vatansever

This thesis is shaped by the examination of a Sufi and religious work written to clarify the religious and social order within the framework of the Turkish society's process of adopting Islam. The question of what happens after death has been a significant matter of curiosity for all societies. For Muslims, there is a belief in resurrection after death and the afterlife. *Îkâzü'l-Ğâfilîn* is an important Sufi work that discusses concepts such as the Day of Judgment, events following the apocalypse, paradise, and hell, as well as the necessary preparations and way of life for this process, using a warning tone.

The aim of this study is to convey information about death and the afterlife while determining the impact and scope of the work. Additionally, the text, transcribed using the transliteration alphabet, reflects some transitional features of 18th-century Ottoman Turkish.

Registered under the number 04417 in the Manuscript Donations Collection at the Süleymaniye Library, *Îkâzü'l-Ğâfilîn* has been transcribed into the transliteration alphabet. Furthermore, a glossary has been compiled based on the lesser-used words found in the text, aiming to enhance its comprehensibility within its context.

In the conclusion section, the findings are summarized, and the study is finalized.

Keywords: *Îkâzü'l-Ğâfilîn*, death, apocalypse, afterlife, heaven, hell